

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **26 Mayıs 2021**
Sayı : **32130**

45834

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21.05.2021

Saygılarımla...

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Kamuoyunda “Kod-29” olarak bilinen ve işçinin iş sözleşmesinin işveren tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 25/2 maddesinde yer alan “ahlak ve iyi niyete uymayan haller/davranışlar” gerekçesi ile feshedilmesi çalışma yaşamının kanayan bir yarasıdır. Kod-29 ile işten çıkarılan işçiler kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı alamadığı gibi İşsizlik Sigortası Fonu’ndan işsizlik ödeneğinden de yararlanamamaktadır. İşverenlerin uzun yıllardır, işçilerin kıdem tazminatı haklarını gasp etmek için başvurulan bu yöntem, Covid-19 pandemisi ile işten çıkarma yasağını delmek için kötüye kullanılmaktadır. Pandemi önlemleri kapsamında getirilen işten çıkarma yasağında istisna olarak bu madde kapsamında pek çok işveren keyfi işten atmalara bu maddeyi dayanak yapmış, maddedeki esnek tanımlar işverenlere neredeyse sınırsız işten atma hakkı tanımaktadır. İşyerindeki sorunları eleştirdiği ya da Anayasal hakkını kullanıp bir sendikada örgütlendiği için pek çok işçi bu madde kullanılarak kapı dışarı edilmekte, aynı zamanda haksız yere sicilleri lekelenmektedir. Hemen her gün, Kod 29 ile işten çıkarılan çalışanların hak gaspından ve tüm sosyal güvencelerinden mahrum edilerek; mağdur olmaya devam etmektedir. DİSK-AR tarafından yayımlanan veriler durumun vahametini ortaya koymaktadır. Buna göre işverenler tarafından sıkça başvurulan Kod-29 ile birlikte günde ortalama 500 işçi, ayda ortalama 14 bin 722 işçi, 2020 yılında 176 bin 662 işçi işten çıkarılmıştır. İşverenlerin tek taraflı beyanı ile işçilerin damgalanarak işlerine son verilmesi işçileri büyük zorluklarla baş başa bırakırken, işten çıkarma yasağındaki istisnaların istismara mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi konusunda işverene kanıtlama yükümlülüğü ve etkin denetim getirilmesi mağduriyetlerin önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

45834

Bu bilgiler ışığında;

1. 2015-2021 yılları arasında 4857 sayılı Kanunun 25/2 maddesi gerekçe gösterilerek işten çıkarılan işçi sayısı cinsiyete, yaşa ve çıkarma nedenlerine göre nedir?
2. 2015-2021 yılları arasında tüm işten çıkarma kodlarına göre işten çıkarılan işçilerin sayısı nedir?
3. 2015-2021 yılları arasında Kod-29 gerekçesiyle sektörlerine ve gerekçelerine göre işçi çıkaran işveren sayısı nedir?
4. Pandemi süresince işten çıkarma yasağına rağmen Kod-29'u keyfi olarak kullanan işveren sayısı nedir? Bu konuda Bakanlığınızca bir denetim yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa bu şirketler için hangi işlemler yapılmıştır?
5. Pandemi süresince işten çıkarma yasağına aykırı olarak işlem yapan şirket sayısı nedir? Bu şirketlere uygulanan idari yaptırımlar ve cezai işlemler nelerdir?
6. Kod-29 ile haksız nedenlerle iş feshi yapmış şirketlerin keyfi tutumlarının önüne geçilmesi konusunda bir denetim söz konusu mudur? Kod-29 ile yapılan iş feshlerinde işverenin kanıtlama yükümlülüğü var mıdır? Bu nedenle işine son verilen işçiler haksız yere mağdur edilmiyor mu?
7. Kod-29 ile keyfi olarak işten çıkarılma işlemlerine yönelik önlem, denetim ve tedbir alacak mısınız? Bu keyfiyet nedeniyle mağdur olan işçilerin hakları iade edilecek midir?